

ihke suitsetatud sia külje Olale ja ütlesiwad: „Per-
 kunus, ära tee minu põllule kahju, siis annan
 mina sinule selle suitsetatud sia külje.“ Kuid aga
 müristamine mööda läinud oli, siis on nemad sia
 külge ise ära söönud. Kõige suurem piüha olnud
 lahkunud hingede pääw. Sel pääwal on palju
 söödud ja joodud, ja söögist ja joogist on nurka-
 desse, lahkunud hinge jäuts wisatud.

Sel aeal, kui Kelch oma aearaamatu kirjutas,
 oli ebausl ta weel kõrgemast haritud seisuste kesks
 liikumas. Sedamööda kirjutab tema siis ka oma
 aegse maarahwa kohta:

Mit tawu kui need wiletsad inimesed nii hirmsas
 pimeduses elasiwad on ka kurjal waenlasel nende
 kesks oma kuri tallitus olnud, ja on neid kõit-
 sugusele nõidusele eksitanud. Meäranis on see enne
 väga sageaast ette tulnud, et nemad ennaft sortst-
 kunstiga huntideks muutsiwad ja palju kahju te-
 giwad. Üks tuntud jutt räägib, et mõnes paikas
 weel mõned paganaukulised talupojad elawad, kes
 ennaft Idulu aeal huntideks muudawad ja inimestele
 ja loomadele palju kahju teewad. Aga nüüd, kus
 ast Kristiusuga palju paremal korral seisab, on see
 tallitus juba kauniste kadanud, ja kuida õigusega
 teisi terweid rahwaid sellepärast sortstideks sõimata
 ei wõi, et mõned nende seast seesuguste kunstitega
 ümber käiwad, niisamati ei wõi seda ka õigusega

Kestlastest ja Pätlastest tunnistada, mis Olearius
 omal aeal kirjutanud on: „See on üks väga
 sortstikas rahwas ja nõidumine on nende kesks nii
 igapäawane, et wanad seda oma lastele õpetawad.“
 Seda ei wõi küll mitte salata, et weel tänasel
 pääwal nende kesks mõned leitud saawad, kes
 kurja sortstikunstiiga ümberkäiwad, ja inimestele ja
 loomadele suurt kahju teha wõiwad, aga neid on,
 Jumal tänatud, väga wähe, ja mõne kohta tä-
 hendatse ka tema ebausulist eluwiisi (mida neil
 weel palju on) sortstikunstiks. — Kelch oli ise ka
 oma aea laps; tema eksitus oli tema aea eksitus.

(Tulewat aastat edasi.)

Üks tark kohtumõistja.

Misjuuri riikis Ameerikas, seisis üks õpetamata
 mees, weike eksituse pärast kohtu ees. Kohtumõistja
 mõistis teda nii kauaks kinni, kinni lugema
 õpiks. Teine weike süüalune, kes lugeda oskas,
 sai nii kauaks kinni mõistetud, kui esimest lugema
 õpetanud oleks. Kolme nädali pärast oliwad mõ-
 lemad kohtu otsust täitnud ja saiwad lahti.

Suurem tülitaja.

Maesterahwas: „Teie koera ei wõi keegi wälja
 kannatada; ta haugub ja hulub kõige õõ.“